

NOVETATS LEGISLATIVES

Permís retribuït recuperable per a treballadors que no prestin serveis essencials

Reducció de la mobilitat en el context de la COVID-19

Reial decret llei 10/2020, de 29 de març

Núm. 4/2020

Reial decret llei 10/2020, de 29 de març, pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte d'altri que no prestin serveis essencials, per tal de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la COVID-19.

Article 1.- Àmbit subjectiu d'aplicació.

1. Aquest reial decret llei s'aplicarà a totes les persones treballadores per compte d'altri que prestin serveis en empreses o entitats del sector públic o privat i l'activitat de les quals no hagi estat paralitzada com a conseqüència de la declaració d'estat d'alarma establerta pel Reial decret 463/2020, de 14 de març.
2. No obstant això, estan exceptuats de l'àmbit d'aplicació:
 - a) Les persones treballadores que prestin serveis en els sectors qualificats com a essencials en l'annex d'aquest reial decret llei.
 - b) Les persones treballadores que prestin serveis en les divisions o en les línies de producció l'activitat de les quals es correspongui amb els sectors qualificats com a essencials en l'annex d'aquest reial decret llei.
 - c) Les persones treballadores contractades per (i) aquelles empreses que hagin sol·licitat o estiguin aplicant un expedient de regulació temporal d'ocupació de suspensió i (ii) aquelles a les quals els sigui autoritzat un expedient de regulació temporal d'ocupació de suspensió durant la vigència del permís previst en aquest reial decret llei.
 - d) Les persones treballadores que es troben de baixa per incapacitat temporal o el contracte de les quals estigui suspès per altres causes legalment previstes.
 - e) Les persones treballadores que puguin continuar exercint la seva activitat amb normalitat mitjançant el teletreball o qualsevol de les modalitats no presencials de prestació de serveis.

Apunts:

- *Per tal d'estendre el confinament com a instrument eficaç per lluitar contra la propagació de la COVID-19 durant dues setmanes, i aprofitant els festius de la Setmana Santa, s'amplia, per als treballadors per compte d'altri, la durada del permís des del 30 de març fins el 9 d'abril de 2020, aquest inclòs. Es tracta, en realitat, de vuit dies feiners, perquè els altres són festius.*
- *Se'n detallen les exclusions a l'obligatorietat del permís.*

Article 2.- Permís retribuït

1. Les persones treballadores que es trobin dins de l'àmbit d'aplicació d'aquest reial decret llei gaudiran d'un permís retribuït recuperable, de caràcter obligatori, entre el 30 de març i el 9 d'abril de 2020, tots dos inclosos.
2. Aquest permís comportarà que les persones treballadores conservaran el dret a la retribució que els hauria correspost en cas d'estar prestant serveis amb caràcter ordinari, incloent-hi un salari base i complements salarials.

Apunts:

- *El permís serà retribuït, incloent-hi un salari base i complements salarials.*
- *A l'ANNEX es relacionen, en un total de vint apartats, aquelles activitats per a les quals no és aplicable el permís retribuït regulat en aquesta norma.*

Article 3.- Recuperació de les hores de treball no prestades durant el permís retribuït.

1. La recuperació de les hores de treball es podrà fer efectiva des de l'endemà de la finalització de l'estat d'alarma fins el 31 de desembre de 2020.

2. Aquesta recuperació s'haurà de negociar en un període de consultes obert a aquest efecte entre l'empresa i la representació legal de les persones treballadores, que tindrà una durada màxima de set dies.

En el cas que no hi hagi representació legal de les persones treballadores, la comissió representativa d'aquestes per a la negociació del període de consultes estarà integrada pels sindicats més representatius i representatius del sector al qual pertanyi l'empresa i amb legitimació per formar part de la comissió negociadora del conveni col·lectiu corresponent. La comissió ha d'estar conformada per una persona per cada un dels sindicats que compleixin aquests requisits, i les decisions s'han de prendre amb les majories representatives corresponents. En cas que no es conformi aquesta representació, la comissió estarà integrada per tres persones treballadores de la mateixa empresa, escollides d'acord amb el que recull l'article 41.4 de Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors.

En qualsevol dels supòsits anteriors, la comissió representativa ha d'estar constituïda en el termini improrrogable de cinc dies.

Durant el període de consultes, les parts han de negociar de bona fe, amb vista a la consecució d'un acord. Aquest acord requereix la conformitat de la majoria de les persones que integren la representació legal de les persones treballadores o de la majoria dels membres de la comissió representativa sempre que, en tots dos casos, representin la majoria de les persones que s'hagin vist afectades per aquest permís extraordinari.

Les parts podran acordar en qualsevol moment la substitució del període de consultes pels procediments de mediació o arbitratge que preveuen els acords interprofessionals d'àmbit estatal o autonòmic a què fa referència l'article 83 de la Llei de l'Estatut dels Treballadors.

L'acord al qual s'arribi pot regular la recuperació de totes o de part de les hores de treball durant el permís regulat en aquest article, el preavís mínim amb què la persona treballadora ha de conèixer el dia i l'hora de la prestació de treball resultant, així com el període de referència per a la recuperació del temps de treball no desenvolupat.

En cas que no s'arribi a cap acord durant aquest període de consultes, l'empresa notificarà a les persones treballadores i a la comissió representativa, en el termini de set dies des de la finalització d'aquell, la decisió sobre la recuperació de les hores de treball no prestades durant l'aplicació d'aquest permís.

3. En qualsevol cas, la recuperació d'aquestes hores no podrà suposar l'incompliment dels períodes mínims de descans diari i setmanal previstos a la llei i en el conveni col·lectiu, l'establiment d'un termini de preavís inferior al recollit en l'article 34.2 de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, ni la superació de la jornada màxima anual prevista en el conveni col·lectiu corresponent. Així mateix, cal respectar els drets de

Article 3.- Recuperació de les hores de treball no prestades durant el permís retribuït.

conciliació de la vida personal, laboral i familiar reconeguts legal i convencionalment.

Apunts:

- *Es regula la recuperació de les hores treballades i el procediment negociador per determinar la forma en què efectivament s'han de recuperar. Tot això, sota la premissa que cal recuperar les hores en els termes pactats amb la representació dels treballadors.*
- *S'utilitzen, en part, els criteris establerts per a la negociació de les mesures de flexibilitat interna en el període de consultes corresponent i, en concret, les previsions de l'article 41 de l'Estatut dels Treballadors quan no hi ha representació dels treballadors i no ha resultat efectiu el recurs a la negociació amb els sindicats més representatius i representatius del sector.*

Article 4.- Activitat mínima indispensable

Les empreses que hagin d'aplicar el permís retribuït recuperable que regula aquest article podran, en cas que sigui necessari, establir el nombre mínim de plantilla o els torns de treball estrictament imprescindibles per tal de mantenir l'activitat indispensable. Aquesta activitat i aquest mínim de plantilla o torns tindrà com a referència la mantinguda en un cap de setmana ordinari o en festius.

Apunts: *S'estableix una regla especial de salvaguarda o cautela amb vista al manteniment de l'activitat empresarial. Regles de manteniment que s'expressa i regula exigint la necessitat i indispensabilitat de l'activitat.*

Article 5.- Adaptació d'activitats

El ministre de Sanitat, en la seva condició d'autoritat competent delegada, podrà modificar o especificar, mitjançant les ordres necessàries, les activitats afectades pel permís retribuït recuperable previst en aquest article i els seus efectes.

Apunts: *Tal com ha anat succeint des de la declaració de l'estat d'alarma, les normes publicades admeten les modificacions i adaptacions que siguin necessàries per donar resposta a noves situacions o supòsits no previstos inicialment, autoritzant, normalment, el Ministeri de Sanitat, com a autoritat delegada, per adoptar les mesures que siguin necessàries.*

Disposició transitòria primera. Garanties per a la represa de l'activitat empresarial.

En aquells casos en què resulti impossible interrompre l'activitat de manera immediata, les persones treballadores incloses en l'àmbit subjectiu d'aquest reial decret llei podran prestar serveis el dilluns 30 de març de 2020 amb l'únic propòsit de dur a terme les tasques imprescindibles per poder fer efectiu el permís retribuït recuperable sense perjudicar de manera irremediable o desproporcionada la represa de l'activitat empresarial.

Apunts: *Es pretenen atenuar les conseqüències derivades de la pressa i falta d'antelació mínima necessària amb la qual s'ha aprovat el permís retribuït recuperable, publicat al BOE a última hora de diumenge 29 de març i amb efectes immediats ja per a l'endemà. Per a això, es permetrà la realització, aquest mateix dilluns, de les tasques mínimes indispensables.*

Disposició transitòria segona. Continuïtat dels serveis de transport.

Aquelles persones treballadores de l'àmbit del transport que es trobin realitzant un servei no inclòs en aquest reial decret llei en el moment de la seva entrada en vigor, iniciaran el permís retribuït recuperable un cop finalitzat el servei en curs, incloent-hi com a part del servei l'operació de retorn corresponent.

Apunts: *S'atén la situació de conductors que, en el moment de l'entrada en vigor de la norma, es trobin en ruta efectuant el servei.*

Disposició addicional primera. Empleats públics.

El Ministeri de Política Territorial i Funció Pública i els organismes competents en les comunitats autònomes i entitats locals estan habilitats per dictar les instruccions i resolucions que siguin necessàries per regular la prestació de serveis dels empleats públics inclosos en l'àmbit d'aplicació del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, amb l'objecte de mantenir el funcionament dels serveis públics que es considerin essencials.

Apunts: *Tot i que el permís retribuït que regula aquest reial decret llei no s'aplica directament al personal funcionari, sí que queda establerta la possibilitat d'estendre el mateix règim jurídic a l'àmbit de la funció pública.*

Disposició addicional segona. Personal amb legislació específica pròpia.

1. Respecte del personal comprès en l'article 4 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, es dictaran les instruccions i resolucions necessàries per determinar el règim jurídic aplicable tant pel que fa al caràcter essencial dels seus serveis com a l'organització concreta d'aquests.

2. Les instruccions i resolucions a què es refereix l'apartat primer les dictaran, en els àmbits respectius, les autoritats competents de les Corts Generals, dels altres òrgans constitucionals de l'estat; el Ministeri de Defensa, el Ministeri de l'Interior, el Ministeri de Justícia, el Centre Nacional d'Intel·ligència i el Banc d'Espanya i el Fons de Garantia de Dipòsits.

Disposició addicional tercera. Serveis essencials en l'Administració de Justícia.

Els jutges, fiscals, lletrats de l'Administració de Justícia i la resta de personal al servei d'aquesta seguiran atenent les actuacions processals no suspeses pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i, d'aquesta manera, han de complir amb els serveis essencials fixats consensuadament pel Ministeri de Justícia, el Consell General de Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes amb competències en la matèria, i plasmats en la Resolució del Secretari d'Estat de Justícia de data 14 de març

Disposició addicional tercera. Serveis essencials en l'Administració de Justícia.

de 2020, amb les adaptacions que, si escau, siguin necessàries a la vista del que disposa aquest reial decret llei. Així mateix, continuaran prestant serveis el personal d'Administració de Justícia que sigui necessari per a la prestació de serveis essencials del Registre Civil d'acord amb les instruccions del Ministeri de Justícia.

Disposició addicional quarta. Continuació d'activitat.

Podran continuar les activitats no incloses en l'annex que hagin estat objecte de contractació a través del procediment establert en l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes de sector públic.

Apunts: *L'article 120 de la Llei 9/2017 regula el procediment d'emergència establert per quan l'Administració hagi d'actuar de manera immediata a causa d'esdeveniments catastròfics o de situacions que suposin un greu perill.*

Disposició addicional cinquena. Personal d'empreses adjudicatàries de contractes de sector públic.

El permís retribuït recuperable que regula aquest reial decret llei no és aplicable a les persones treballadores de les empreses adjudicatàries de contractes d'obres, serveis i subministraments del sector públic que siguin indispensables per al manteniment i seguretat dels edificis i una prestació adequada dels serveis públics, inclosa la prestació d'aquests serveis de manera no presencial, tot això sense perjudici del que estableix l'article 34 de Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

Apunts: *L'article 34 regula supòsits especials de suspensió de contractes públics de serveis i subministraments l'execució dels quals esdevingui impossible com a conseqüència de la COVID-19 o de les mesures adoptades per l'Estat, les comunitats autònomes o l'Administració local per combatre-la.*

ANNEX

No serà objecte d'aplicació el permís retribuït que regula aquest reial decret llei a les persones treballadores per compte d'altri següents:

1. Les que desenvolupin les activitats que s'hagin de continuar desenvolupant a l'empara dels articles 10.1, 10.4, 14.4, 16, 17 i 18 del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 i de la normativa aprovada per l'autoritat competent i les autoritats competents delegades.
2. Les que treballen en les activitats que participen en la cadena de proveïment del mercat i en el funcionament dels serveis dels centres de producció de béns i serveis de primera necessitat, incloent-hi aliments, begudes, alimentació animal, productes higièncs, medicaments, productes sanitaris o qualsevol producte necessari per a la protecció de la salut, i es permet la distribució d'aquests des de l'origen fins a la destinació final.
3. Les que treballen en les activitats d'hostaleria i restauració que presten serveis de lliurament a domicili.

4. Les que presten serveis en la cadena de producció i distribució de béns, serveis, tecnologia sanitària, material mèdic, equips de protecció, equipament sanitari i hospitalari i qualssevol altres materials necessaris per a la prestació de serveis sanitaris.
5. Aquelles imprescindibles per al manteniment de les activitats productives de la indústria manufacturera que ofereixen els subministraments, equips i materials necessaris per desenvolupar correctament les activitats essencials recollides en aquest annex.
6. Les que proporcionen els serveis de transport, tant de persones com de mercaderies, que es continuïn desenvolupant des de la declaració de l'estat d'alarma, així com d'aquelles que hagin d'assegurar el manteniment dels mitjans emprats per a això, a l'empara de la normativa aprovada per l'autoritat competent i les autoritats competents delegades des de la declaració de l'estat d'alarma.
7. Les que presten serveis en institucions penitenciàries, de protecció civil, salvament marítim, salvament i prevenció i extinció d'incendis, seguretat de les mines i de trànsit i seguretat viària. Així mateix, les que treballen en les empreses de seguretat privada que presten serveis de transport de seguretat, de resposta davant d'alarmes, de ronda o vigilància discontinua, i aquells que sigui necessari utilitzar per a l'exercici de serveis de seguretat en garantia dels serveis essencials i l'abastament a la població.
8. Les indispensables que donen suport al manteniment del material i equips de les forces armades.
9. Les dels centres, serveis i establiments sanitaris, així com a les persones que (i) atenguin persones grans, menors, persones dependents o persones amb discapacitat, i les persones que treballen en empreses, centres de R+D+I i biotecnològics vinculats a la COVID-19, (ii) els estabularis associats, (iii) el manteniment dels serveis mínims de les instal·lacions associades i les empreses subministradores de productes necessaris per a aquesta investigació, i (iv) les persones que treballen en serveis funeraris i altres activitats connexes.
10. Les dels centres, serveis i establiments d'atenció sanitària a animals.
11. Les que presten serveis en punts de venda de premsa i en mitjans de comunicació o agències de notícies de titularitat pública i privada, així com en la seva impressió o distribució.
12. Les d'empreses de serveis financers, inclosos els bancaris, d'assegurances i d'inversió, per a la prestació dels serveis que siguin indispensables, i les activitats pròpies de les infraestructures de pagaments i dels mercats financers.
13. Les d'empreses de telecomunicacions i audiovisuals i de serveis informàtics essencials, així com aquelles xarxes i instal·lacions que els suporten i els sectors o subsectors necessaris perquè funcionin correctament, especialment aquells que resultin imprescindibles per a prestar adequadament els serveis públics, així com el funcionament de la feina no presencial dels empleats públics.
14. Les que presten serveis relacionats amb la protecció i atenció de víctimes de violència de gènere.
15. Les que treballen com a advocats, procuradors, graduats socials, traductors, intèrprets i psicòlegs i que assisteixin a les actuacions processals no suspeses pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i, d'aquesta manera, compleixin amb els serveis essencials fixats consensuadament pel Ministeri de Justícia, el Consell General de Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes amb competències en la matèria i plasmats en la Resolució del Secretari d'Estat de Justícia de data 14 de març de 2020, i les adaptacions que, si escau, s'acordin.

16. Les que prestin serveis en despatxos i assessories legals, gestories administratives i de graduats socials, i serveis aliens i propis de prevenció de riscos laborals, en qüestions urgents.
17. Les que prestin serveis a les notaries i registres per al compliment dels serveis essencials fixats per la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública.
18. Les que prestin serveis de neteja, manteniment, reparació d'averies urgents i vigilància, i les que prestin serveis en matèria de recollida, gestió i tractament de residus perillosos, així com de residus sòlids urbans, perillosos i no perillosos, recollida i tractament d'aigües residuals, activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus i transport i retirada de subproductes o en qualsevol de les entitats que pertanyen al sector públic, de conformitat amb el que estableix l'article 3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.
19. Les que treballin en els Centres d'Acollida a Refugiats, en els Centres d'Estada Temporal d'Immigrants i en les entitats públiques de gestió privada subvencionades per la Secretaria d'Estat de Migracions i que operen en el marc de la protecció internacional i de l'atenció humanitària.
20. Les que treballen en activitats de proveïment, depuració, conducció, potabilització i sanejament d'aigua.
21. Les que siguin indispensables per a la provisió de serveis meteorològics de predicció i observació i els processos associats de manteniment, vigilància i control de processos operatius.
22. Les de l'operador designat per l'Estat per prestar el servei postal universal, amb la finalitat de prestar els serveis de recollida, admissió, transport, classificació, distribució i lliurament només als efectes de garantir el servei postal universal esmentat.
23. Les que prestin serveis en aquells sectors o subsectors que participen en la importació i el subministrament de material sanitari, com les empreses de logística, transport, emmagatzematge, trànsit duaner (transitaris) i, en general, totes aquelles que participen en els corredors sanitaris.
24. Les que treballen en la distribució i lliurament de productes adquirits en el comerç per Internet, telefònic o correspondència.
25. Qualsevol altres que prestin serveis que hagin estat considerats essencials.